

Sukupuolinäkökulma vuoden 2019 talousarvioesityksessä

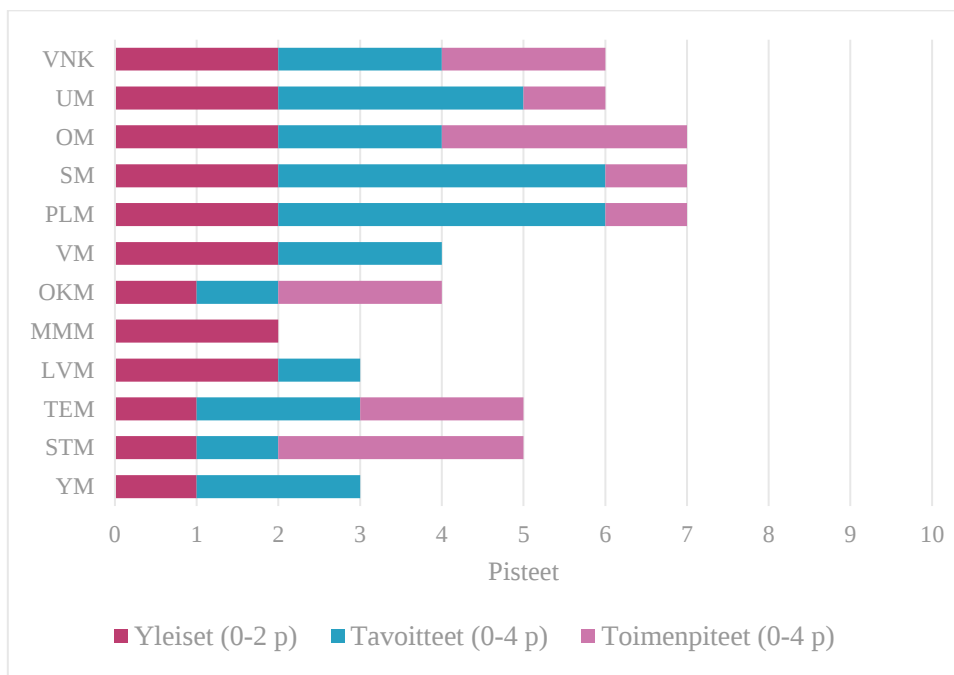
Talousarvioesitysten sukupuolinäkökulman tarkastelu on osa valtavirtaistamisen seurantaa. Valtiovarainministeriön budjetin laatimismääräyksissä¹ todetaan, että pääluokkaperusteluihin tulee sisällyttää ”yhteenvetotarkastelu sukupuolivaikutuksiltaan merkittävästä talousarvioesitykseen liittyvästä toiminnasta”.

Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2019 (8.8.2018) on käyty läpi sanahauulla ja pisteytetty kymmenportaisella indikaattoriluvulla. Sukupuolitietoista budjetointia on mitattu erityisesti konkreettisten sukupuolten tasa-arvoa edistävien tavoitteiden, toimenpiteiden ja määrärahojen näkökulmasta. Pisteitä on saanut myös esimerkiksi tasa-arvoiseen henkilöstöpolitiikkaan liittyvistä maininnoista sekä yhteenvetotarkastelun otsikoinnista.

Talousarvioehdotuksen tasa-arvotarkasteluissa ei suuria muutoksia

Aiempien vuosien tapaan kaikilla ministeriöillä on jonkinlainen sukupuolinäkökulma talousarvioesityksen pääluokkaperusteluissa. Tarkastelujen sisältö ja laajuus vaihtelevat ministeriöittäin. Monilla se on myös pysynyt tismalleen samana aiempiin vuosiin verrattuna.

Kuvio 1. Vuoden 2019 talousarvioesityksen sukupuolinäkökulmasta saadut pisteet ministeriöittäin

¹ [Valtiovarainministeriön määräys toiminta- ja taloussuunnittelusta sekä kehys- ja talousarvioehdotusten laadinnasta](#) (VM Nro TM 1101, Helsinki 23.3.2011)

Eniten pisteitä (7/10) saivat OM, SM ja PLM. Hyvin sijoittuivat myös VNK ja UM (6/10) sekä TEM ja STM (5/10). Nämä ministeriöt mainitsevat esityksessään yleisten tasa-arvotavoitteiden lisäksi ainakin joitakin konkreettisia tasa-arvotavoitteita, -toimenpiteitä tai määrärahoja.

Taulukko 1. Vuoden 2019 talousarvioesityksen sukupuolinäkökulmasta saadut pisteet ministeriöittäin

Ministeriö	TAE 2019	TAE 2018	TAE 2017
VNK	6	5	5
UM	6	6	7
OM	7	8	6
SM	7	7	7
PLM	7	7	7
VM	4	3	3
OKM	4	6	6
MMM	2	2	2
LVM	3	5	5
TEM	5	4	4
STM	5	5	7
YM	2	3	3

Koko talousarvioesityksen kattavaa laadullista analyysia ei ole tehty. Onkin tärkeää huomata, että jotkin sukupuolivaikutuksiltaan olennaiset toimet tai määrärahat eivät tässä selvityksessä tule näkyviin, koska niitä ei ole esityksessä tarkasteltu sukupuolinäkökulmasta (esim. turvako-tirahoitus).

TARKASTELU HALLINNONALOITTAIN

Seurannassa on otettu huomioon ne talousarvioesityksen kohdat, joissa mainitaan vaikutuksia, tavoitteita, toimenpiteitä tai määrärahoja "tasa-arvon", "sukupuolen", "naisten", "miesten", "tyttöjen" tai "poikien" kannalta. Näitä kohtia arvioidaan suuntaa antavan pisteytyksen avulla (1–10 p). Pisteytyksen määräytymistä on selkiytetty tavoitteiden osalta edellisvuoteen nähden. Muutoksella ei ole suuria vaikutuksia tulosten vertailtavuuteen. Vain sellaisessa tilanteessa, jossa ministeriöllä on ollut useita yleisen tason tavoitemainintoja, pisteet ovat voineet jäädä aiempaa tarkasteluvuotta vähäisemmiksi.

Tarkempi kirjausten ja pisteiden erittely hallinnonaloittain on alla. Mukaan on koosteeseen otettu pääluokkaperusteluiden yhteenvetotarkastelu sekä luku- ja momenttiperusteluita siltä osin kuin se on sukupuolinäkökulmasta relevanttia. Jos jokin toimenpide tai tavoite on mainittu pääluokkaperusteluihin nostetussa yhteenvedossa, luku- ja momenttiperusteluissa vastaan tulevaa samaa toimenpidettä tai tavoitetta ei pisteytetä uudestaan. Täsmälliset tavoitteet, toimenpiteet ja määrärahat on alleviivattu tekstistä.

Yleiset (0–2 p)

YHTEENVETO Otsikoitu yhteenvetotarkastelu sukupuolivaikutuksista

0 p = ei otsikoitua yhteenvetoa 1 p = otsikoitu yhteenveto

HENKILÖSTÖ Henkilöstöpolitiikassa tai rekrytoinnissa otetaan tasa-arvonäkökohdat huomioon (voi sisältää myös täsmällisiä tavoitteita ja toimenpiteitä)

0 p = ei mainintaa 1 p = tasa-arvo henkilöstöpolitiikassa

Tavoitteet (0–4 p)

YLEINEN Sukupuolinäkökulma tai sukupuolten tasa-arvo mainintana, yleistavoitteena tai huomioon otettavana seikkana ministeriön toiminnassa, politiikka-alueella tai yksittäisessä toimenpiteessä

0 p = ei yleistavoitetta, 1 p = tasa-arvo yleistavoitteena

MÄÄRITELTY Täsmällinen ja kohdennettu tasa-arvotavoite

0 p = ei täsmällisiä tavoitteita, 1 p = 1 täsmällinen tavoite, 2 p = 2 täsmällistä tavoitetta, 3 p = 3 tai useampia täsmällisiä tavoitteita

Toimenpiteet (0–4 p)

TOIMENPIDE Toimenpide sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi

0 p = ei toimenpiteitä, 1 p = 1–2 toimenpidettä, 2 p = 3 tai useampia toimenpiteitä

MÄÄRÄRAHA Määräraha sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi tai määrärahan kohdentumisen erittely sukupuolen mukaan

0 p = ei määrärahoja, 1 p = 1–2 määrärahaa, 2 p = 3 tai useampia määrärahoja

23. Valtioneuvoston kanslia

23. Valtioneuvoston kanslia

- ▶ 01. Hallinto
- ▶ 10. Omistajaohjaus
- ▶ 20. Poliittisen toiminnan avustaminen
- ▶ 30. Oikeuskanslerinvirasto
- ▶ 90. Muut menot

Yleiset	0–2 p	Tavoitteet	0–4 p	Toimenpiteet	0–4 p	Yht.
Yhteenvedo	1	Yleinen	1	Toimenpide	1	
Henkilöstö	1	Määriteltä	1	Määräraha	1	
YHTEENSÄ	2		2		2	6

Yleisosa

Talousarvioesitykseen liittyvät tasa-arvovaikutukset

Valtioneuvoston kanslian omassa toiminnassa ja johtamisessa korostetaan toimintatapoja, jotka tukevat yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. Valtion omistajaohjauksessa täysin valtio-omisteisten yhtiöiden hallitusvalinnoissa otetaan huomioon tasa-arvonäkökohdat siten, että kummankin sukupuolen osuus hallituksen jäsenistä on vähintään 40 prosenttia. Pääluokan määrärahoilla ei kuitenkaan arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia sukupuolten väliseen tasa-arvoon.

- 1 p = otsikoitu yhteenvedo
- 1 p = tasa-arvo henkilöstöpolitiikassa
- 1 p = tasa-arvo yleistavoitteena
- 1 p = täsmällinen tavoite

Kestävä kehitys

--

Vuonna 2019 jaetaan kansainvälinen tasa-arvopalkinto, jolla edistetään sukupuolten tasa-arvoa ja tasa-arvokeskustelua maailmanlaajuisesti.

- 1 p = toimenpide

20. Poliittisen toiminnan avustaminen

50. Puoluetoiminnan tukeminen (kiinteä määräraha)

--

Määrärahasta 29 486 825 euroa on tarkoitettu käytettäväksi puolueiden poliittisen toiminnan tukemiseen sekä puolueiden tiedotustoiminnan ja viestinnän tukemiseen. Tästä 5 prosenttia on tarkoitettu puolueille naisten poliittiseen toimintaan sekä samoin 5 prosenttia puolueille niiden piirijärjestöjen toimintaan samojen perusteiden mukaisesti kuin edellä mainitut avustukset.

- 1 p = määräraha

24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala

▼ 24. Ulkoministeriön hallinnonala

- ▶ 01. Ulkoasiainhallinto
- ▶ 10. Kriisinhallinta
- ▶ 30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö
- ▶ 90. Ulkoministeriön hallinnonalan muut menot

Yleiset	0–2 p	Tavoitteet	0–4 p	Toimenpiteet	0–4 p	Yht.
Yhteenveto	1	Yleinen	1	Toimenpide	0	
Henkilöstö	1	Määriteltä	2	Määräraha	1	
YHTEENSÄ	2		3		1	6

Yleisosa

--

[Suomi] edistää keskinäisriippuvuuksien maailmassa kestävästä kehitystä sekä kansainvälistä vakautta, rauhaa, demokratiaa, ihmisoikeuksia, oikeusvaltioperiaatetta ja tasa-arvoa.

Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet

--

— Ulkoasiainhallinto työskentelee ihmisoikeuksien, tasa-arvon ja demokratian vahvistamiseksi

1 p = tasa-arvo yleistavoitteena

Sukupuolten välinen tasa-arvo

Ulkoasiainministeriön hallinnonalan linjausten mukaisesti periaatteena on tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen ministeriön kaikessa toiminnassa. Ministeriö on vahvistanut tätä koskevan toiminnallisen tasa-arvon linjauksen. Naisten osuus johtotason tehtävissä oli 49 % v. 2017. Tavoitteena on naisten osuuden kasvattaminen johtotehtävissä heijastamaan henkilöstörakennetta.

Suomen ulko- ja kehityspolitiikassa tasa-arvo ja naisten ja tyttöjen oikeuksien ja aseman vahvistuminen on keskeinen painopistealue. Kehitysyhteistyössä tavoitteena on vuoden 2019 aikana seksuaali- ja lisääntymis-terveyden ja -oikeuksien vahvistaminen ja palveluiden saatavuuden ja laadun kehittäminen parhaina keinoina köyhyyden vastaisessa taistelussa sekä naisten ja lasten aseman ja terveyden parantamisessa. YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 "Naiset, rauha ja turvallisuus" kansallisen toimintaohjelman toimeenpanossa kiinnitetään huomiota naisten aseman vahvistamiseen ja osallistumiseen konfliktien ehkäisyyn, ratkaisemiseen ja rauhanrakentamiseen.

1 p = otsikoitu yhteenveto

1 p = tasa-arvo henkilöstöpolitiikassa

2 p = 2 täsmällistä tavoitetta

01. Ulkoasiainhallinto

Toiminnallinen tuloksellisuus

--

— Ulkoasiainhallinto edistää sopimukseen perustuvaa kansainvälistä järjestelmää, johon Suomen turvallisuus ja suomalaisen yhteiskunnan, ml. yritysten, toimintaedellytykset perustuvat. Suomi toimii kansainvälisen oikeuden ja ihmisoikeusnormiston puolustamiseksi ja edelleen kehittämiseksi. Ulkoasiainhallinto tehostaa työtä tyttöjen ja naisten aseman ja oikeuksien vahvistamiseksi. Suomen painopisteenä Euroopan neuvoston puheenjohtajuuskaudella 2018—2019 on eurooppalaisen ihmisoikeus- ja oikeusvaltiojärjestelmän vahvistaminen

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

--

Kehitysyhteistyössä panostetaan valtioneuvoston selonteossa (VNS 1/2016 vp) valittuihin painopistealueisiin, jotka edistävät useita Agenda 2030:n tavoitteita:

— naisten ja tyttöjen oikeudet ja aseman vahvistuminen. Tyttöjen ja naisten oikeudet ovat Suomen kehityspoliitiikan tärkein painopiste. Tämä näkyy muun muassa Suomen YK- ja kansalaisjärjestöjen rahoituksessa ja maaohjelmissa

(täsmällinen tavoite toistuu)

--

Kehitysyhteistyölle annettujen tavoitteiden mukaiset tunnusluvut

	2017 toteutuma	2018 ennakoitu	2019 tavoite
Sukupuolten välistä tasa-arvoa edistävän kehitysyhteistyön osuus (%)	35	35	35

(Taulukon osa)

--

1. Monenkeskinen kehitysyhteistyö

Käyttökohteeseen ehdotetaan määrärahoja 171 956 000 euroa sekä uusia myöntö- ja sopimusvaltuuksia vuoden 2019 jälkeisille vuosille yhteensä 207 490 000 euroa.

--

Käyttösuunnitelmakohdalta rahoitetaan mm. Maailmanpankkiryhmää, YK:n väestörahostoa (UNFPA), Afrikan kehityspankkiryhmää, YK:n lastenrahastoa (UNICEF) ja YK:n tasa-arvojärjestöä (UN Women).

1 p = määräraha

25. Oikeusministeriön hallinnonala

▼ 25. Oikeusministeriön hallinnonala

- ▶ 01. Ministeriö ja hallinto
- ▶ 10. Tuomioistuimet ja oikeusapu
- ▶ 20. Maksuhäiriöt, ulosotto ja konkurssivalvonta
- ▶ 30. Syyttäjät
- ▶ 40. Rangaistusten täytäntöönpano
- ▶ 50. Vaalimenot

Yleiset	0–2 p	Tavoitteet	0–4 p	Toimenpiteet	0–4 p	Yht.
Yhteenveto	1	Yleinen	1	Toimenpide	2	
Henkilöstö	1	Määriteltä	1	Määräraha	1	
YHTEENSÄ	2		2		3	7

Yleisosa

Vaikutukset sukupuolten väliseen tasa-arvoon

Oikeusministeriössä on voimassa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma vuosiksi 2016–2019. Suunnitelma sisältää 30 tavoitetta ja niihin liittyviä toimenpiteitä toteutetaan. Oikeusministeriö toteuttaa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyn v. 2019. Arviointiryhmä seuraa edelleen henkilökohtaisten palkkaosien kehitystä sukupuolinäkökulmasta. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusvaikutusten arviointeja tehdään säädöshankkeissa. Oikeusministeriössä on käynnissä kuusi pilottia vaikutusten arviointiin. Yhdenvertaisuuden edistäminen on myös keskeinen näkökulma oikeusministeriön kestävä kehityksen agendan toimeenpanoa ja siihen liittyvää sitoumusta. Ministeriö on sitoutunut kehittämään rekrytoinnin käytäntöjä monimuotoisuuden lisäämiseksi henkilöstössä.

1 p = otsikoitu yhteenveto

1 p = tasa-arvo henkilöstöpolitiikassa
toimenpide 1 ja 2

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen on osa hallinnonalan tulosohtoa. Hallinnonalan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelulla lisätään sukupuolten välistä tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä henkilöstöpolitiikan että viranomaistoiminnan näkökulmista.

1 p = tasa-arvo yleistavoitteena

Rikosseuraamuslaitoksessa otetaan huomioon naisvankien toiminnalliset tarpeet ja kehitetään nais erityistä toimintaa, kuten naisille suunnattua ohjelmatoimintaa ja perhetyötä. Naisvankien suunnitelmallista vapauttamista avolaitosten ja valvotun koevapauden kautta edistetään. Osana Rikosseuraamuslaitoksen toimitilarekrytoinnin kehittämistä on käynnistetty Hämeenlinnan vankilan uudisrakennushanke, jonka myötä Hämeenlinnan vankilasta tulee v. 2020 kokonaan naisvankien tarpeet huomioon ottava suljettu vankila.

1 p = täsmällinen tavoite
toimenpide 3

Kestävä kehitys

Oikeusministeriö toteuttaa toiminnassaan erityisesti valtioneuvoston kestävän kehityksen selonteon painopistettä yhdenvertainen, tasa-arvoinen ja osaava Suomi.

(tasa-arvo yleistavoitteena toistuu)

01. Ministeriö ja hallinto:

03. Oikeusministeriön yhteydessä toimivien viranomaisten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään nettomäärärahaa 9 292 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) lapsiasiavaltuutetun toimiston, tasa-arvovaltuutetun toimiston, yhdenvertaisuusvaltuutetun toimiston, tietosuojaaltuutetun toimiston, onnettomuustutkintakeskuksen, yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan, tietosujalautakunnan, tiedusteluvaltuutetun sekä Yhdistyneiden Kansakuntien yhteydessä toimivan Euroopan Kriminaalipoliittikan instituutin toimintamenojen maksamiseen

2) Euroopan Kriminaalipoliittikan instituutin jakamien apurahojen maksamiseen.

--

S e l v i t y s o s a : Hallitus antaa eduskunnalle talousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) muuttamisesta.

toimenpide 4 (yht 2 p)

--

Tasa-arvovaltuutettu valvoo naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) noudattamista ja edistää aloitteiden, neuvojen ja ohjeiden avulla lain tarkoituksen toteutumista. Tasa-arvovaltuutettu antaa tietoja tasa-arvolaista ja sen soveltamisesta sekä seuraa naisten ja miesten tasa-arvon toteutumista yhteiskuntaelämän eri aloilla. Tasa-arvovaltuutettu antaa ohjeita ja neuvontaa sukupuolen, sukupuoli-identiteetin tai sukupuolen ilmaisun perusteella syrjintää epäilevälle, selvittää syrjintäkieltojen rikkomistapauksia ja pyrkii lisäämään tietoisuutta tasa-arvolakiin liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista. Tasa-arvovaltuutettu toimii niin, että yhteiskunnassa, työpaikoilla ja oppilaitoksissa edistetään sukupuolten välistä tasa-arvoa tasa-arvo-laissa tarkoitetulla tavalla.

--

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvovaltuutettujen vaikuttavuustavoitteina on varmistaa yhtäläinen osallistuminen niin, ettei esimerkiksi henkilön sukupuoli, alkuperä, vammaisuus, ikä, seksuaalinen suuntautuminen tai vakaumus vaikuta hänen mahdollisuuksiaan rajoittavasti.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta käsittelee ja ratkaisee yhdenvertaisuuslain sekä naisten ja miesten tasa-arvosta annetun lain mukaan sille kuuluvat asiat.

--

Määrärahan arvioitu käyttö (1 000 euroa)

Tasa-arvovaltuutetun toiminta	1 047
Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta	279

(Taulukon osa)

1 p = määräraha

26. Sisäasiainministeriön hallinnonala

▼ 26. Sisäministeriön hallinnonala

- ▶ 01. Hallinto
- ▶ 10. Poliisitoimi
- ▶ 20. Rajavartiolaitos
- ▶ 30. Pelastustoimi ja hätäkeskustoiminta
- ▶ 40. Maahanmuutto

Yleiset	0–2 p	Tavoitteet	0–4 p	Toimenpiteet	0–4 p	Yht.
Yhteenveto	1	Yleinen	1	Toimenpide	1	
Henkilöstö	1	Määriteltä	3	Määräraha	0	
YHTEENSÄ	2		4		1	7

Yleisosa

Tasa-arvovaikutukset

Henkilöstön yhdenvertainen kohtelu on osa hyvää henkilöstöpolitiikkaa ja liittyy kaikkeen työnantajatoimintaan. Sisäministeriön hallinnonalalla noudatetaan hallituksen tasa-arvo-ohjelmaa sekä sisäasiainhallinnon yleisiä linjauksia tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koskevien tavoitteiden toteutumista seurataan osana toiminnan ja talouden suunnittelua ja seurantaa. Seurantaa koordinoi sisäministeriön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioiden koordinaatioryhmä.

Ministeriössä sukupuolinäkökulma otetaan huomioon kaikessa toiminnassa. Naisten ja miesten välistä tasa-arvoa edistetään tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti sekä luodaan ja vakiinnutetaan sellaiset toimintatavat, joilla varmistetaan tasa-arvon edistäminen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa. Ministeriön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on päivitetty vuosille 2017–2019 ja sen tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain.

1 p = otsikoitu yhteenveto

1 p = tasa-arvo henkilöstöpolitiikassa

1 p = tasa-arvo yleistavoitteena

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tavoitteellinen ja suunnitelmallinen edistäminen ja valvominen kuuluvat kaikille poliisiorganisaation jäsenille. Poliisihallinnossa toimisto- ja lupahallinnon tehtävissä työskentelevistä suurin osa on naisia kun taas puolestaan poliisimiehistä naisten osuus on verrattain pieni, joskin naisten määrä poliisiviroissa on kasvanut tasaisesti vuosi vuodelta. Sukupuolten välistä tasa-arvoa pyritään edistämään tulohajautuksen sekä tasa-arvoja yhdenvertaisuussuunnitelmien avulla. Suunnittelu onkin keskeisin tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisen väline.

Poliisin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma vuosille 2017–2019 vahvistettiin kesäkuussa 2017. Suunnitelman tavoitteina ovat mm. tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusajattelun vahvistaminen, edistäminen ja seuranta, syrjintä- ja häirintävapaa poliisihallinto sekä monimuotoinen rekrytointi ja tasavertainen mahdollisuus urakehitykseen. Lisäksi poliisin työikäohjelman toimenpiteiden jalkauttamisessa huomioidaan myös tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulmia.

täsmällinen tavoite 1

Suojelupoliisin uusi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma valmistuu vuonna 2018. Kyseinen suunnitelma perustuu vuonna 2017 koko henkilöstölle toteutetun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyn sekä työtyytyväisyyskyselyn tuloksiin. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuuskysymykset sekä niiden kehittymisen seuranta ovat Suojelupoliisissa kiinteä osa viraston uutta henkilöstöstrategiaa.

Rajavartiolaitos viranomaisena ja työnantajana kohtelee kaikkia ihmisiä tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti. Yhdenvertaisuuden toteutuminen liittyy erityisesti rajanylitysliikenteessä kohdattavien ihmisten kohteluun. Rajavartiomiesten koulutuksessa eri etnistä alkuperää olevien ja eri kulttuureista tulevien henkilöiden kohtamiseen yhdenvertaisina kiinnitetään erityistä huomiota. Rajavartiolaitoksen henkilöstöstä 86 % työskentelee sotilasviroissa ja naisten osuus sotilasviroissa on 5 % (2018). Naisten määrää pyritään edelleen lisäämään erityisesti rajavartijarekrytoinnissa positiivisen erityiskohtelun keinoin. Rajavartiolaitoksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on päivitetty vuosiksi 2018–2019.

täsmällinen tavoite 2

Pelastusopistolla on yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma sekä oppilaitoksen toiminnallinen tasa-arvo-suunnitelma, jossa pääpainopistealueena on opiskelijoiden tasa-arvoiseen kohteluun liittyvät asiat. Molempia suunnitelmia päivitetään ja ajantasaistetaan käytettävissä olevien resurssien puitteissa. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus otetaan huomioon kaikessa toiminnassa ja aiheesta järjestetään tiedotus- ja koulutustilaisuuksia sekä henkilöstölle että opiskelijoille. Opiskelijoiden osalta yhteistyötä tehdään oppilasyhdistyksen kanssa.

täsmällinen tavoite 3 toimenpide 1

Hätäkeskuslaitoksessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on sisällytetty viraston henkilöstösuunnitelmaan. Kaikessa toiminnassa toimitaan sukupuolineutraalisti ja henkilöstön sukupuolijakauman kehitystä seurataan. Hätäkeskuslaitoksen sukupuolijakauma on viime vuodet pysynyt lähes samana. Henkilöstöstä noin 60 % on naisia ja 40 % miehiä. Hätäkeskuslaitoksen henkilöstölle tehdään vuosittain henkilöstökysely VMBaro, joka sisältää tasa-arvoon ja syrjimättömyyteen liittyviä kysymyksiä. Kyselyyn saatujen vastausten perusteella ei ole ilmennyt sukupuolten välisen tasa-arvon osalta erityisiä kehittämiskohteita. Mikäli virastossa ilmenee ongelmia tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysymyksissä, asiaan puututaan ja ryhdytään toimenpiteisiin tilanteen parantamiseksi.

Maahanmuuttoviraston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilannetta seurataan VMBaro-työtyytyväisyyskyselyn ja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyn avulla sekä mm. tarkastelemalla naisten ja miesten sijoittumista eri vaativuustasoihin ja tehtäviin. Maahanmuuttoviraston työsuojelutoimikunta seuraa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toteutumista. Maahanmuuttoviraston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma valmistui toukokuussa 2018. Uutena elementtinä suunnitelmassa on aiempaa laajempi asiakkuusnäkökulma.

Turvapaikanhakijat tilastoidaan sukupuolen perusteella. Vuonna 2017 turvapaikanhakijoista miehiä oli noin 70 %. Vastaanoton kustannukset hakijoiden sukupuolijakaumasta johtuen kohdentuvat enemmän miehiin kuin naisiin. Vastaanottokeskukset huomioivat kuitenkin tasa-arvon toteutumisen myös vastaanottopalveluissa. Vastaanottokeskusten tulee laatia tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, jossa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista pohditaan myös asiakkaiden näkökulmasta. Lisäksi naiset ja lapset huomioidaan vastaanottopalveluita kohdennettaessa mahdollisena haavoittuvassa asemassa olevana ryhmänä.

toimenpide 2 (yht. 1 p)

Kestävä kehitys

Sisäministeriö toteuttaa vuonna 2019 osaltaan valtioneuvoston kestävän kehityksen selontekoa ja erityisesti sen painopistettä yhdenvertainen, tasa-arvoinen ja osaava Suomi, jossa sisäministeriön vastuulla on etenkin toimenpide "Varmistetaan Suomen sisäinen turvallisuus". Toimenpidettä toteutetaan myös sisäisen turvallisuuden strategian Hyvä elämä - Turvallinen arki toimeenpanoa jatkamalla.

Eriarvoisuuden vähentäminen on yksi tärkeä poliittinen ja kestävän kehityksen tavoite, joka ulottuu myös turvallisuuteen. Vuonna 2019 keskeinen painopiste sisäisen turvallisuuden ja kestävän kehityksen edistämässä on turvallisuuden yhdenvertaisuuden parantaminen. Turvallisuus ja turvattomuus jakautuvat väestössä epätasaisesti, ja suurimmat erot liittyvät sukupuoleen. Sisäministeriö edistää turvallisuuden yhdenvertaisuuden toteutumista kesäkuussa 2018 julkaistun Turvallisuuden yhdenvertaisuus -selvityksen suositusten pohjalta.

--

Sisäministeriö ja Kriisinhallintakeskus ovat yhdessä antaneet siviilikriisinhallinnan yhteiskuntasitoumuksen. Kestävä kehitys huomioidaan Suomen kansallisessa siviilikriisinhallintakoulutuksessa, jonka lisäksi jatketaan naisten osuuden kasvattamista siviilikriisinhallintatehtäviin lähetetyistä asiantuntijoista. Tavoitteeksi asetetaan, että puolet lähetetyistä asiantuntijoista on naisia. Suomi lähettää maailmalle vuosittain n. 120 siviilikriisinhallinnan asiantuntijaa, joiden työ operaatioissa edistää laajasti YK:n kestävän kehityksen periaatteiden (Agenda2030) toteutumista. Sitoumuksen myötä kestävän kehityksen periaatteet sisällytetään myös kansalliseen siviilikriisinhallintakoulutukseen, jossa painotetaan, että siviilikriisinhallinta on silta turvallisuuden ja kehityksen välillä. Asiantuntijoiden työ tukee kestävän rauhan, turvallisuuden ja kehityksen tavoitteita.

täsmällinen tavoite 4 (yht. 3 p)

01. Hallinto

04. Siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiudet (siirtomääräraha 2 v)

--

Sisäministeriö asettaa toiminnalle seuraavat alustavat tulostavoitteet vuodelle 2019:

--

— Naisten osuus lähetettävistä asiantuntijoista pysyy edelleen Euroopan unionin jäsenvaltioiden keskitasoa korkeammalla

--

Toiminnan tunnuslukuja

	2017 toteutuma	2018 arvio	2019 tavoite
Naisten osuus skh-tehtävissä	0,4	0,4	0,4

(Taulukon osa)

(täsmällinen tavoite 4 toistuu)

[Myös joitakin henkilöstötilastoja on eritelty sukupuolen mukaan.]

27. Puolustusministeriön hallinnonala

▼ 27. Puolustusministeriön hallinnonala

- ▶ 01. Puolustuspoliittika ja hallinto
- ▶ 10. Sotilaallinen maanpuolustus
- ▶ 30. Sotilaallinen kriisinhallinta

Yleiset	0–2 p	Tavoitteet	0–4 p	Toimenpiteet	0–4 p	Yht.
Yhteenvedo	1	Yleinen	1	Toimenpide	1	
Henkilöstö	1	Määritely	3	Määräraha	0	
YHTEENSÄ	2		4		1	7

Yleisosa

Sukupuolten välinen tasa-arvo

Puolustusministeriön hallinnonalalla on lähtökohtana tasa-arvoinen toimintaympäristö sekä yhdenvertaiset toimintatavat kaikkia organisaatioissa työskenteleviä, opiskelevia ja asepalvelustaan suorittavia kohtaan. Sukupuolten välistä tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sitoudutaan edistämään kaikessa päätöksenteossa huomioiden hallinnonalan erityispiirteet sekä varusmieskoulutuksen osalta lisääntyvä maahanmuutto. Tarkoituksena on jatkaa sukupuolinäkökulman valtavirtaistamista lainsäädäntötyössä ja hankkeissa sekä toiminnan ja talouden ohjauksessa.

- 1 p = otsikoitu yhteenvedo
- 1 p = tasa-arvo henkilöstöpolitiikassa
- 1 p = tasa-arvo yleistavoitteena
- täsmällinen tavoite 1

Kirjanpitoyksiköissä ylläpidetään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmia. Toiminnassa seurattavia kohde-ryhmiä ovat asevelvollisuuttaan suorittavat sekä eri työntekijä- ja ikäryhmät huomioiden muun muassa palkkaus, rekrytointi, koulutus, poissaolot, työ- ja perhe-elämän yhteensovittaminen, työpaikkakiusaaminen sekä häirintä ja syrjintä eri muodoissa. Naisten hakeutumista sotilastehtäviin ja vapaaehtoiseen asepalvelukseen edistetään.

täsmällinen tavoite 2

Puolustushallinto toteuttaa YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 "Naiset, rauha ja turvallisuus" ja sitä tukevan kansallisen toimintaohjelman periaatteita kaikissa sotilaallisissa kriisinhallintaoperaatioissa. Tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden näkökulmat sisällytetään sotilaalliseen kriisinhallintatoimintaan jo koulutusvaiheessa. Tavoitteena on, että naisten osuus kriisinhallintahenkilöstöstä on vähintään 7 %, ja gender-neuvonantajien sekä -yhdyshenkilöiden määrää lisätään. Puolustushallinto on mukana NORDEFKO-yhteistyössä kehittämässä tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävää kriisinhallintatoimintaa. Puolustusvoimien gender-toiminnan tavoitteita ja kehittämistä käsittelevää ohjeistusta uudistetaan huomioiden ulkoministeriön johdolla laadittu, vuosien 2018–2022, päätöslauselman 1325 kansallisen ohjelman sotilaallista kriisinhallintaa koskeva osio.

- 1 p = toimenpide
- täsmällinen tavoite 3 ja 4

10. Sotilaallinen maanpuolustus

Asevelvollisuus

--

— Naisten asepalveluksen kehittämistä jatketaan

täsmällinen tavoite 5 (yht. 3 p)

28. Valtiovarainministeriön hallinnonala

▼ 28. Valtiovarainministeriön hallinnonala

- ▶ 01. Hallinto
- ▶ 10. Verotus ja tulli
- ▶ 20. Palvelut valtioyhteisölle
- ▶ 30. Tilastotoimi, taloudellinen tutkimus ja rekisterihallinto
- ▶ 40. Valtion alue- ja paikallishallinto
- ▶ 50. Eläkkeet ja korvaukset
- ▶ 60. Valtionhallinnon yhteiset henkilöstömenot
- ▶ 70. Valtionhallinnon kehittäminen
- ▶ 80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle
- ▶ 90. Kuntien tukeminen
- ▶ 91. Työllisyyden ja elinkeinoelämän tukeminen
- ▶ 92. EU ja kansainväliset järjestöt
- ▶ 99. Erikseen budjetoidut valtionhallinnon menot

Yleiset	0–2 p	Tavoitteet	0–4 p	Toimenpiteet	0–4 p	Yht.
Yhteenveto	1	Yleinen	1	Toimenpide	0	
Henkilöstö	1	Määritely	1	Määräraha	0	
YHTEENSÄ	2		2		0	4

Yleisosa

Sukupuolten välinen tasa-arvo

Valtiovarainministeriön pääluokan menoista noin 95 % on erilaisia säädös- tai sopimusperusteisia etuuksia, jäsenmaksuja ja tukia, joihin ei liity välittömiä sukupuolivaikutuksia.

Valtiovarainministeriön hallinnonalalla otetaan huomioon sukupuolivaikutukset lainsäädännön valmistelussa, henkilöstö- ja työnantajapolitiikassa, hankkeissa, talousarvion valmistelussa ja virastojen tulosohjauksessa.

Progressiivinen henkilöverotus pienentää nettotulojen eroja sukupuolten välillä. Henkilöverotus (ansio- ja pääomatuloverotus) kokonaisuudessaan tasaa sukupuolten välisiä tuloja verotuksen jälkeen, siten että naisten tulojen osuus miesten tuloista on verotuksen jälkeen keskimäärin 4,5 %-yksikköä korkeampi kuin ennen verotusta.

1 p = otsikoitu yhteenveto

1 p = tasa-arvo henkilöstöpolitiikassa

1 p = tasa-arvo yleistavoitteena

Kestävä kehitys

--

Aluehallintovirastot edistävät perusoikeuksien toteutumista julkisten palveluiden valvonnalla, jolla turvataan osaltaan ihmisten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoisuutta.

1 p = täsmällinen tavoite

29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

▼ 29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

- ▶ 01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot
- ▶ 10. Yleissivistävä koulutus ja varhaiskasvatus
- ▶ 20. Ammatillinen koulutus
- ▶ 40. Korkeakouluopetus ja tutkimus
- ▶ 70. Opintotuki
- ▶ 80. Taide ja kulttuuri
- ▶ 90. Liikuntatoimi
- ▶ 91. Nuorisotyö

Yleiset	0–2 p	Tavoitteet	0–4 p	Toimenpiteet	0–4 p	Yht.
Yhteenveto	1	Yleinen	1	Toimenpide	1	
Henkilöstö	0	Määriteltä	0	Määräraha	1	
YHTEENSÄ	1		1		2	4

Yleisosa

Sukupuolten välinen tasa-arvo

Luodaan ja vakiinnutetaan hallinto- ja toimintatavat, joilla varmistetaan sukupuolten tasa-arvon edistäminen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa.

Kestävä kehitys

Opetus- ja kulttuuriministeriö edistää valtioneuvoston kestävän kehityksen selonteon tavoitteiden toteutusta yhdenvertaisen, tasa-arvoisen ja osaavan Suomen kehittämisessä.

1 p = otsikoitu yhteenveto

1 p = tasa-arvo yleistavoitteena

10. Yleissivistävä koulutus ja varhaiskasvatus

51. Valtionavustus järjestöille (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 7 263 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) 268 000 euroa eräiden naisjärjestöjen valtionavusta annetun lain (663/2007) mukaisesti valtionavustuksiin

1 p = määräraha

80. Taide ja kulttuuri

01. Taiteen edistämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 4 100 000 euroa.

--

Taiteen edistämistä varten viraston yhteydessä toimii vertaisarviointia tekeviä luottamuselimiä, joita ovat valtion taidetoimikunnat sekä niiden yhteydessä toimivat jaostot, alueelliset taidetoimikunnat sekä Kirjailijoiden

ja kääntäjien kirjastoapurahalautakunta ja Kuvataiteen näyttöapurahalautakunta. Niiden tehtävänä on myöntää apurahoja, toimia oman toimialansa asiantuntijana ja osallistua viraston strategian laadintaan. Apurahojen jaossa laadullisten kriteerien lisäksi kiinnitetään huomiota hakijakunnan sukupuoli-, ikä-, kieli- ja alueelliseen jakaumaan sekä erityisesti nuorten taiteilijoiden asemaan apurahan hakijoina ja saajina.

90. Liikuntatoimi

--

Liikuntapolitiikan päämääränä on liikunnan tasa-arvoinen ja yhdenvertainen edistäminen, väestön fyysisen aktiivisuuden, osallisuuden ja liikunnallisen elämäntavan lisääminen

--

Liikunnan harrastaminen eri väestöryhmissä lisääntyy. -- Avustetaan liikunnan yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa lisääviä hankkeita.

1 p = toimenpide

91. Nuorisotyö

Opetus- ja kulttuuriministeriö asettaa nuorisotyölle ja -politiikalle seuraavat yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet

--

— Nuorten kokemukset yhdenvertaisuudesta, tasa-arvosta, yhteisöllisyydestä ja oikeuksiensa toteutumisesta vahvistuvat

[Tarkasteluun ei ole nostettu niitä pääluokan tasa-arvomainintoja, jotka viittaavat esimerkiksi alueelliseen tai koulutukselliseen tasa-arvoon.]

30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

▼ 30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

- ▶ 01. Hallinto ja tutkimus
- ▶ 10. Maaseudun kehittäminen
- ▶ 20. Maa- ja elintarviketalous
- ▶ 40. Luonnonvaratalous
- ▶ 64. Metsähallitus
- ▶ 70. Maanmittaus ja tietovarannot

Yleiset	0–2 p	Tavoitteet	0–4 p	Toimenpiteet	0–4 p	Yht.
Yhteenveto	1	Yleinen	1	Toimenpide	0	
Henkilöstö	0	Määriteltä	0	Määräraha	0	
YHTEENSÄ	1		1		0	2

Yleisosa

Sukupuolten välinen tasa-arvo

Maa- ja metsätalousministeriö jatkaa hallituksen sukupuolinäkökulman valtavirtaistamista ja sisällyttämistä lainvalmisteluun, toiminnan ja talouden ohjaukseen sekä muihin tasa-arvon kannalta merkittäviin toimintoihin. Maa- ja metsätalousministeriön pääluokan menoista noin 90 % on siirtomenoja, joilla tuetaan eri politiikkasektoreiden vaikuttavuustavoitteiden saavuttamista. Pääsääntöisesti tukien myöntämisperusteena ei ole niiden vaikutus sukupuolten väliseen tasa-arvoon.

1 p = otsikoitu yhteenveto

1 p = tasa-arvo yleistavoitteena

31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

▼ 31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

- ▶ 01. Hallinto ja toimialan yhteiset menot
- ▶ 10. Liikenneverkko
- ▶ 20. Liikenteen ja viestinnän viranomaispalvelut
- ▶ 30. Liikenteen tukeminen ja ostopalvelut
- ▶ 40. Viestintäpalvelut ja -verkot sekä viestinnän tukeminen
- ▶ 50. Sää-, meri- ja ilmastopalvelut

Yleiset	0–2 p	Tavoitteet	0–4 p	Toimenpiteet	0–4 p	Yht.
Yhteenveto	1	Yleinen	1	Toimenpide	0	
Henkilöstö	1	Määriteltä	0	Määräraha	0	
YHTEENSÄ	2		1		0	3

Yleisosa

Yhteenvetotarkastelu sukupuolivaikutuksiltaan merkittävästä toiminnasta

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalla otetaan huomioon sukupuolivaikutukset säädösvalmistelussa ja tulohajauksessa. Tavoitteena on tuottaa suoritteita ja julkisia palveluita, joiden käyttämisessä eri väestöryhmien kuten naisten, miesten, lasten, vanhusten ja vammaisten tarpeet otetaan huomioon. Hallinnonalan henkilöstösuunnittelun tavoitteena on oikein mitoitettu ja osaava henkilöstö, joka työskentelee hyvässä työyhteisössä ja jonka työilmapiiriä seurataan ja kehitetään hyväksytyjen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien mukaisesti. Määrärahat kohdennetaan tasa-arvoneutraalisti.

1 p = otsikoitu yhteenveto

1 p = tasa-arvo yleistavoitteena

1 p = tasa-arvo henkilöstöpolitiikassa

[Teksti on sama kuin aiemmissa seurannoissa. Pisteytystavan hienoinen muuttaminen on tarkoittanut sitä, että useammasta yleisestä tavoitemaininnasta ei saa enää kumuloituvia pisteitä.]

32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

▼ 32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

- ▶ 01. Hallinto
- ▶ 20. Elinkeino- ja innovaatiopolitiikka
- ▶ 30. Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikka
- ▶ 40. Yritysten toimintaympäristö, markkinoiden sääntely ja työelämä
- ▶ 50. Alueiden kehittäminen ja rakennerahastopolitiikka
- ▶ 60. Energiapolitiikka
- ▶ 70. Kotouttaminen

Yleiset	0–2 p	Tavoitteet	0–4 p	Toimenpiteet	0–4 p	Yht.
Yhteenveto	1	Yleinen	1	Toimenpide	1	
Henkilöstö	0	Määriteltä	1	Määräraha	1	
YHTEENSÄ	1		2		2	5

Yleisosa

Talousarvioesitykseen liittyvät tasa-arvovaikutukset

Alueiden kehittämisen suunnittelujärjestelmässä otetaan huomioon eri väestöryhmien tarpeet alueiden kehittämisen kokonaisuudessa. Sukupuolten tasa-arvon toteuttamisen varmistamiseksi kiinnitetään erityistä huomiota molempien sukupuolten osallistumisen turvaamiseksi suunnittelujärjestelmään kuuluvien toimielinten toimintaan. Esimerkiksi alueilla kehittämistoimien suuntaamisessa ja yhteensovittamisessa keskeisessä asemassa olevien maakuntien yhteistyöryhmien tulee olla kokoonpanoltaan tasa-arvolain mukaisia.

1 p = otsikoitu yhteenveto

1 p = tasa-arvo yleistavoitteena

Alueiden hyvinvoinnin kannalta sukupuolten tasa-arvon edistäminen on myös alueen kilpailukykyyn ja veto-voimaisuuteen liittyvä kysymys, joka liittyy niin tasapainoisen väestörakenteen kuin työpaikkojen, yritystoiminnan, palvelujen ja alueen vetovoimaisuuden säilymiseen.

Alueiden kehittämisen osalta kaikki aluekehittämisviranomaisen tehtävät ovat luonteeltaan sukupuolineutraaleja. Alueiden kehittämisen toimenpiteet kootaan pääsääntöisesti suunnitelmiin ja ohjelmiin, joiden valmistelussa on otettava huomioon sekä kansallisen että Euroopan unionin lainsäädännön asettamat vaatimukset naisten ja miesten tasa-arvon edistämiseksi. Alueiden kehittämiseen liittyvässä ohjelmatyössä otetaan huomioon molempien sukupuolten tarpeet ja mahdollisuudet. Tasa-arvonäkökulma ulotetaan myös hankkeiden suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin.

(yleistavoitteita)

Työmarkkinoiden jakautumista naisten ja miesten ammatteihin ja aloihin lievennetään muun muassa työllisyyden ja yrittäjyyden edistämistoimenpiteillä. Tehokkailla työvoima- ja yrityspalveluilla rohkaistaan osaamisen uudistamiseen ja ammatilliseen liikkuvuuteen, mikä on olennaisen tärkeää erityisesti rakennemuutostilanteissa.

1 p = täsmällinen tavoite

Työttömyys kohdentuu enemmän miehiin kuin naisiin. Naisten ja miesten välinen ero on kuitenkin kaventunut viime vuosikymmeninä. Työvoimakoulutuksen osallistuneiden miesten suurempi osuus selittyy miesten alhaisemmalla koulutustasolla. Naiset hakeutuvat muihin TE-palveluihin kuitenkin miehiä aktiivisemmin.

Kestävää kasvua ja työtä 2014—2020 Suomen rakennerahasto-ohjelman tavoitteena on sekä edistää sukupuolten tasa-arvoa että poistaa sukupuolisyriintää. Sukupuolten moninaisuus tulee huomioida osana sukupuolten tasa-arvoa. Ohjelmassa sukupuolten tasa-arvon edistämisen kaksoisstrategiaa toteutetaan erityisillä tasa-arvohankkeilla omalla investointiprioriteetilla. Lisäksi tasa-arvoa edistetään valtavirtaistamalla sukupuolinäkökulma kaikkien hankkeiden toimintaan sen kaikissa vaiheissa. Valtavirtaistamisella tarkoitetaan, että kaikessa yhteiskunnallisessa päätöksenteossa ja toiminnassa sukupuolten välinen tasa-arvo tulee ottaa huomioon. Rakennerahasto-ohjelmassa on yhdenvertaisuus ja sukupuolten välinen tasa-arvo nostettu horisontaalisiksi ja toimintaa läpileikkaaviksi teemoiksi.

määräraha 1

1 p = toimenpide

Neljän ensimmäisen toteutusvuoden aikana ohjelmassa on käynnistynyt 192 ESR- ja 17 EAKR-osarahoitteista hanketta, joissa yhdenvertaisuus on hankkeen keskeinen kehittämissisältö. Näiden osuus varatusta julkisesta ESR-rahoituksesta on 17 % (95,2 milj. euroa) ja EAKR-rahoituksesta 0,5 % (3,6 milj. euroa). Hankkeita, joissa yhdenvertaisuuden periaate on valtavirtaistettu, on ESR:n puolella 368 kpl (julkinen rahoitus 202,7 milj. euroa, 36 % ESR-rahoituksesta) ja EAKR:n puolella 919 kpl (julkinen rahoitus 190,1 milj. euroa, 24 % EAKR-rahoituksesta).

Vastaavasti hankkeita, joissa sukupuolinäkökulma on valtavirtaistettu, on ESR:n puolella käynnistynyt 331 kpl (julkinen rahoitus 188,6 milj. euroa, 33 % ESR-rahoituksesta) ja EAKR:n puolella 867 kpl (julkinen rahoitus 172,2 milj. euroa, 22 % EAKR-rahoituksesta). Erityisesti naisten asemaa parantavia hankkeita on ohjelmassa käynnistynyt (EAKR ja ESR yht.) 68 kpl ja miesten asemaa parantavia 25 kpl.

20. Elinkeino- ja innovaatiopolitiikka

51. Naisille suunnattu innovaatiopalkinto (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 118 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustuksena naisille suunnatun innovaatiopalkinnon maksamiseen sekä palkinto-prosessin käytännön järjestelyistä aiheutuviin kulutusmenoihin.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

S e l v i t y s o s a : Naisille suunnattu innovaatiopalkinto on vuosina 2017—2019 myönnettävä 110 000 euron suuruinen tunnustuspalkinto. Palkinto on perustettu yleisen ja yhtäläisen äänioikeuden 110-vuotisen historian kunniaksi.

Palkinto on tarkoitus myöntää naiselle tai naisista koostuvalle ryhmittymälle tieteellisesti merkittävästä innovaatiosta teknologian tai talouden alalla.

määräraha 2 (yht. 1 p)

33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

▼ 33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

- ▶ 01. Hallinto
- ▶ 02. Valvonta
- ▶ 03. Tutkimus- ja kehittämistoiminta
- ▶ 10. Perhe- ja asumiskustannusten tasaus, perustoimeentulotuki ja eräät palvelut
- ▶ 20. Työttömyysturva
- ▶ 30. Sairausvakuutus
- ▶ 40. Eläkkeet
- ▶ 50. Veteraanien tukeminen
- ▶ 60. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto
- ▶ 70. Terveiden ja toimintakyvyn edistäminen
- ▶ 80. Maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomitustoiminta
- ▶ 90. Avustukset terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen

Yleiset	0–2 p	Tavoitteet	0–4 p	Toimenpiteet	0–4 p	Yht.
Yhteenveto	1	Yleinen	1	Toimenpide	2	
Henkilöstö	0	Määritely	0	Määräraha	1	
YHTEENSÄ	1		1		3	5

Yleisosa

Strategiset tavoitteet hallituskaudelle

--

Sosiaali- ja terveysministeriö koordinoi suunnitelmallisesti hallituksen tasa-arvopolitiikkaa, edistää sukupuolten tasa-arvoa ja sukupuolinäkökulman valtavirtaistamista kaikessa valtioneuvoston valmistelussa ja päätöksenteossa. Valtavirtaistamista valtioneuvostossa vahvistetaan ministeriöittäin räätälöidyn tuen avulla. Sukupuolinäkökulma sisällytetään merkittäviin hankkeisiin kuten sote-uudistukseen. Sote-uudistuksella on erilaisia vaikutuksia miehiin ja naisiin palvelujen käyttäjinä ja niiden tuottajina samoin kuin työntekijöinä tai päättäjinä. Palvelujen käyttäjinä erot ilmenevät mm. siinä, että miehet käyttävät terveyspalveluja naisia vähemmän ja sukupuolten välillä on eroja hyvinvoinnissa, sairastavuudessa ja sosiaalisessa osallisuudessa. Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö on huomattavan naisvaltainen ala, joten tämän alan työmarkkinoilla tapahtuvat työuraa tai työehtoja kuten palkkausta koskevat muutokset voivat olla merkittäviä sukupuolten tasa-arvon kannalta. Tasa-arvonäkökulmasta huomionarvoisia uudistuksia ovat myös takuueläkkeen ja vähimmäismääräisten päivärahojen korotukset. Kolmikantaisen samapalkkausohjelman toteutus työmarkkinaosapuolten kanssa jatkuu.

1 p = tasa-arvo yleistavoitteena
toimenpiteet 1–3 (yht. 2 p)

Kestävä kehitys

Sosiaali- ja terveysministeriö toteuttaa valtioneuvoston kestävä kehityksen selontekoa osaltaan edistämällä painopistealueen yhdenvertainen, tasa-arvoinen ja osaava Suomi toimenpiteiden toteutusta. Vuonna 2019 painottuvat terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, eriarvoisuuden vähentäminen, osatyökykyisten työllistymisen ja työssä pysymisen edistäminen, iäkkäiden toimintakyvyn vahvistaminen ja palvelujen turvaaminen

sekä sukupuolten tasa-arvon edistäminen. Näitä tavoitteita toteutetaan erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteen (sote) uudistuksen valmistelussa ja hyvinvointi ja terveys -kärkihankkeissa sekä korottamalla takuueläkettä 10 milj. eurolla ja vähimmäismääräisiä päivärahoja 20 milj. eurolla.

01. Hallinto

01. Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 31 673 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

--

4) tasa-arvon tietopalvelun ylläpitoon liittyviin kustannuksiin

1 p = määräraha

--

Tuotokset ja laadunhallinta

--

— jatketaan tasa-arvon valtavirtaistamista

03. Tutkimus- ja kehittämistoiminta

Toiminnallinen tuloksellisuus

Terveyden edistämisen osa-alueella kiinnitetään huomiota kansantautien vaaratekijöiden vähentämiseen, tapaturmien ehkäisemiseen ja terveyttä tukevien olosuhteiden luomiseen. Erityisesti tavoitteena on tupakoinnin, alkoholin käytön ja ylipainaisuuden hallinta (momentti 33.03.04 ja momentti 33.03.50). Varmistaen työelämän hyvinvointia sekä fyysistä ja psyykkistä terveyttä pyritään lisäämään työn mielekkyyttä. Myös työelämän tasa-arvon varmistaminen ja työ- ja perhe-elämän yhteensovittaminen ovat ensiarvoisen tärkeitä kohteita (momentti 33.03.50).

04. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

--

Toiminnallinen tuloksellisuus

--

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen hallinto- ja toimintatavat edistävät sukupuolten välisen tasa-arvon valtavirtaistumista.

(yleistavoitteita)

35. Ympäristöministeriön hallinnonala

▼ 35. Ympäristöministeriön hallinnonala

- ▶ 01. Ympäristöhallinnon toimintamenot
- ▶ 10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu
- ▶ 20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen

Yleiset	0–2 p	Tavoitteet	0–4 p	Toimenpi- teet	0–4 p	Yht.
Yhteenveto	0	Yleinen	1	Toimenpide	0	
Henkilöstö	1	Määritetty	1	Määräraha	0	
YHTEENSÄ	1		2		0	3

Yleisosa

Ympäristöministeriön hallinnonalalla sukupuolten tasa-arvoa edistetään toimialalla säädös- ja informaatio-ohjauksen keinoin muun muassa rakennettua ympäristöä koskevassa ohjauksessa ja päätöksenteossa. Talousarvion määrärahoilla ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia sukupuolten väliseen tasa-arvoon. Hallinnonalan omassa toiminnassa ja johtamisessa korostetaan toimintatapoja, jotka tukevat yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa.

1 p = tasa-arvo henkilöstöpolitiikassa

1 p = tasa-arvo yleistavoitteena

1 p = täsmällinen tavoite